

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/15/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7812200885
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Slovinská
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7812200885.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Slovinskej a sudkýň JUDr. Zuzany Matyiovej a JUDr. Olgy Mičietovej, v spore žalobcov 1. A. B., nar. XX.XX.XXXX a 2. B. B., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom v C., D. XX, zastúpených JUDr. Vladislavom Sisákom, advokátom so sídlom v Košiciach, Skladná 14, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, so sídlom v Bratislave, Námestie slobody č. 6, zast. Advokátskou kanceláriou Ružička & Partners s.r.o., so sídlom v Bratislave, Vysoká 2/B, za účasti intervenienta Mesto Rožňava, so sídlom v Rožňave, Šafárikova č. 29, zastúpeného JUDr. Martinou Vnenčákovou, advokátkou so sídlom v Rožňave, Čučmianska dlhá č. 7, o náhradu škody, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Rožňava č. k. 4C/18/2012-874 zo dňa 12.10.2021 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

P r i z n á v a žalovanému a intervenientovi proti žalobcom náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Rožňava ako súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 4C/18/2012-874 zo dňa 12.10.2021 zamietol žalobu žalobcu o náhradu škody vo výške 1.075.917,10 € s príslušenstvom, žalovanému ako aj intervenientovi na strane žalovaného priznal proti žalobcom náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

2. Rozhodol tak o žalobe žalobcov podanom na tamojší súd ešte 31.01.2012, ktorou sa od žalovaného domáhali náhrady škody v žalovanej výške aj s príslušenstvom v podobe zákonného úroku z omeškania titulom nezákonného rozhodnutia, ktoré bolo zrušené, pričom nárok opreli o zák. č. 514/2003 Z.z.. Žalobu odôvodnili tým, že Mesto Rožňava ako miestne príslušný stavebný úrad dňa 2.2.2005 vydalo povolenie č. 4328/2004-02, ktorým bola povolená stavba "Oprava budovy na Šafárikovej 13 v Rožňave" (stavba 1) na základe žiadosti žalobcov, pričom táto stavba stojí na pozemkoch parc. reg. CKN XXX/X, X, X v kat. úz. C.. Mesto Rožňava následne rozhodnutím z 30.12.2005 povolilo zmenu predmetnej stavby pred jej dokončením. Kolaudačným rozhodnutím mesta Rožňava zo dňa 16.02.2006, ktoré nadobudlo právoplatnosť 17.02.2006 bolo povolené užívanie časti predmetnej stavby a to reštaurácie a plynovej kotolne na prízemí na pozemkoch parc. reg. CKN XXX/X a CKN XXX/X, predajne a plynovej kotolne na prízemí na pozemkoch reg. CKN XXX/X a XXX/XX kat. úz. C.. V roku 2006 na pozemku parc. reg. CKN XXX/X, ktorý susedí so stavbou sa začalo so stavbou nazvanou "E. F. B. G. X C. - prístavba" (stavba 2), pričom táto stavba do konca roka 2006 bola postavená do výšky 2,5 m a to bez stavebného povolenia stavebníkmi - E. H. a C. E.. Títo podali žiadosť o vydanie dodatočného stavebného povolenia k predmetnej stavbe dňa 30.12.2008, pričom na ústnom pojednávaní spojenom s miestnym zisťovaním žalobcovia vzniesli námietky proti tejto susednej stavbe námietky a upozornili,

že uvedení stavebníci nedodržali predpísanú odstupovú vzdialenosť. Stavebný úrad následne konanie o dodatočnom stavebnom povolení (stavby 2) prerušil, žiadal stanovisko Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Rožňave, v ktorom bolo konštatované, že realizáciou stavby 2 môže dôjsť k zhoršeniu podmienok denného osvetlenia vnútorných priestorov stavby 1, teda k zatieneniu. Následne stavebný úrad konanie o dodatočnom povolení stavby 2 zastavil. Žalobcovia dňa 2.9.2009 požiadali stavebný úrad o predĺženie termínu dokončenia svojej stavby 1 až do 30.10.2012 z dôvodu pokračujúcej realizácie susednej stavby bez stavebného povolenia, stavebný úrad im vyhovel. Žalobcovia sa totiž rozhodli počkať s dokončením svojej stavby až do vyriešenia situácie so susediacou nepovolenou stavbou. Dňa 18.11.2009 E. H. a C. E. opätovne podali na stavebnom úrade žiadosť o dodatočné povolenie stavby 2. Bolo vykonané znalecké dokazovanie z odboru stavebníctva za účelom svetlotechnického posúdenia celej situácie. Žalobcovia žiadali stavebný úrad o odstránenie stavby 2, čo riadne argumentačne zdôvodnili. Dňa 1.2.2010 stavebný úrad vydal dodatočné stavebné povolenie č. 5644/2009-03-Fa k stavbe č. 2, proti čomu podali žalobcovia včas odvolanie. Krajský stavebný úrad v Košiciach, ktorý o odvolaní žalobcov rozhodoval, napadnuté rozhodnutie zmenil len čiastočne a jeho zvyšnú časť potvrdil. Opätovne bol vyhotovený posudok na zistenie prekročenia najvyššej prípustnej hodnoty ekvivalentného uhla tienenia a napokon žalobcovia podali na Krajskom súde v Košiciach žalobu o preskúmanie rozhodnutia Krajského stavebného úradu. Krajský súd v Košiciach vo veci vydal meritórny rozsudok č. k. 6S/13422/2010-51, ktorým zrušil napadnuté rozhodnutie tak krajského stavebného úradu ako aj mesta Rožňava a vec vrátil krajskému stavebnému úradu na ďalšie konanie. Rozsudok sa stal právoplatným 12.1.2011 a vykonateľným 16.1.2011. Nepovolená stavba 2 bola kolaudačným rozhodnutím stavebného úradu v decembri 2010 skolaudovaná, t.j. je v plnej prevádzke a stavebníkom produkuje zisk a žalobcom bráni v riadnom a účelnom užívaní ich stavby, poškodzuje ich práva a oprávnené záujmy. Žalobcovia podali 1.7.2011 na Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2013 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Mesto Rožňava po zrušení rozhodnutí krajským súdom vydalo dňa 19.8.2011 nové rozhodnutie, ktorým bola opätovne dodatočne povolená stavba E. F. B. G. I. X, C. -prístavba, t.j. stavba 2, stavba E. H. a C. E.. V dôsledku odvolania žalobcov krajský stavebný úrad rozhodnutie stavebného úradu dňa 12.1.2012 zrušil a vec mu vrátil na nové konanie. Žalobcovia dôvodili, že nemohli vplyvom rozostavanej susednej stavby bez stavebného povolenia nerušene a riadne vykonávať svoju podnikateľskú činnosť v oblasti zamýšľanej, a to poskytovanie ubytovacích a reštauračných služieb. Susediaca stavba (2) voči ich stavbe (1) je situovaná tak, že v nej prakticky absolútne znemožňuje výkon činnosti, na ktorú je určená. Žalobcom tak od začatia výstavby susediacej stavby (2) vznikla a postupne narastala škoda v podobe ušlého zisku. Jedinou možnosťou ako navrátiť súčasný stav do stavu pôvodného je nariadenie odstránenia nepovolenej stavby (2). Právoplatný rozsudok Krajského súdu č.k. 6S/13422/2010-51 zakladá splnenie podmienky uvedenej v § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z.. Žalobcom podľa ich tvrdenia vznikla titulom nezákonných rozhodnutí vydaných príslušnými správnyimi orgánmi na oboch stupňoch škoda v podobe ušlého zisku v predpokladanej výške 916.280 €. Vplyvom existencie susediacej stavby 2 naďalej pretrváva protiprávny stav, v dôsledku ktorého sú žalobcovia neoprávnené obmedzovaní vo vykonávaní svojej podnikateľskej činnosti, je znížená ich konkurencieschopnosť na trhu poskytovania takýchto služieb v okolí mesta Rožňava, a to všetko ako dôsledok neprimeraného zatienenia stavbou 1, v ktorej sa nachádza penzión, reštaurácia a bar. Takýto stav nepochybne narušuje férovú hospodársku súťaž a stavebníkom stavby 2 poskytuje neoprávnenú konkurenčnú výhodu na úkor žalobcov. Tým, že príslušný stavebný úrad dodatočne svojim rozhodnutím stavbu 2 zlegalizoval, znemožnil žalobcom do budúca nerušený výkon podnikateľskej činnosti, minimálne ju značne neoprávnené obmedzil, vydaním nezákonných rozhodnutí tiež došlo k znehodnoteniu stavby žalobcov. Žalobcovia odoslali príslušnému ministerstvu návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, k uspokojeniu žalobcov však nedošlo.

3. Žalovaný neuznal nárok žalobcov a žiadal žalobu zamietnuť. Potvrdil, že mu bola doručená žiadosť žalobcov na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, pričom v návrhu bola vyčíslená škoda v celkovej výške 1.020.000 €, čo podľa názoru žalobcov predstavuje výšku ušlého zisku. Výška náhrady škody, ktorú si v žalobe nárokuje žalobcovia, pozostáva podľa ich názoru z ušlého zisku v celkovej výške 1.075.917,10 € za znemožnenie užívania vlastnej stavby, a to susednou stavbou, ktorej dodatočné stavebné povolenie bolo rozhodnutím súdu zrušené. Poukázal na to, že predpokladom úspešného uplatnenia nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci sa vyžaduje, aby boli kumulatívne splnené podmienky, a to nezákonné rozhodnutie alebo nesprávny úradný postup, vznik škody, t.j. skutočná škoda, ušlý zisk, ako aj majetková alebo nemajetková ujma vyjadriteľnej v peniazoch, ale aj príčinná súvislosť medzi vzniknutou škodou a nezákonným

rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Za skutočnú škodu sa pokladá majetková ujma vyjadriteľná v peniazoch, ktorá spočíva v zmenšení existujúceho majetku poškodeného. Príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou je predpokladom na úspešné vymożenie náhrady škody, ak takáto príčinná súvislosť daná nie je, zodpovednosť za škodu nevzniká, pričom dôkazné bremeno spočíva v preukázaní príčinnej súvislosti zaťažuje vždy poškodeného. Žalovaný však dospel k záveru, že nárok žalobcov na náhradu škody je neopodstatnený z viacerých dôvodov. V prvom rade si žalobcovia zakladajú svoj nárok na súdom zrušených rozhodnutiach stavebných úradov, ktoré sa týkali susednej stavby stavebníkov E. H. a C. E., ktorá stojí vedľa nedokončenej stavby žalobcov. Podotkol pritom, že ide o dobrovoľne nedokončenú, keďže táto stavba je riadne povolenou stavbou, na základe stavebného povolenia stavebného úradu. Majú pritom skolaudovanú časť stavby, a to reštauráciu, predajňu a plynové kotolne na prízemí a požiadali o predĺženie stavebného povolenia na ďalšiu úpravu stavby, čo odôvodnili tým, že realizuje sa susedná stavba stavebníkov E. H. a C. E. bez stavebného povolenia a je dôvodný predpoklad, že bude zatieňovať ich stavbu. Penzión, o ktorý predovšetkým opierajú žalobcovia svoj nárok, pritom skolaudovaný nie je, keďže nie je dostavaný a teda žalobcovia si nárokujú na náhradu škody z niečoho, čo teda ani reálne neexistuje, nebolo povolené jeho užívanie, a teda nemožno pripustiť existenciu nároku na ušlý zisk. Je absurdné požadovať ušlý zisk z niečoho, čo je právoplatne povolené, ale sami stavebníci to doposiaľ nedokončili, a preto nikdy neslúžilo na účely, na ktoré by sa mal vzťahovať nárok žalobcov. Podľa žalovaného žalobcom vznikla škoda neuskutočňovaním podnikateľských aktivít, pretože nie je zrejmé, z akého logického dôvodu žalobcovia napriek právoplatnému stavebnému povoleniu nedokončili svoj stavebný zámer týkajúci sa ich podnikateľských aktivít, t.j. penziónu. Prekážky, na ktoré odkazujú žalobcovia v súvislosti s prístavbou susediacej stavby, sú predovšetkým prekážkami pre stavebníkov susednej stavby, t.j. E. H. a C. E., ktorým bolo zrušené stavebné povolenie, čo nemá a nemôže mať vplyv na súčasnú podnikateľskú činnosť žalobcov, resp. nedokončenie ich právoplatne povolenej stavby. Zo žaloby ako aj zo žiadosti o predbežné prerokovanie ich nároku je zrejmé, že žalobcovia subjektívne zhodnotili bez akýchkoľvek relevantných podkladov výšku svojho nároku, ktorý ničím nepodložili a ani ničím nepreukázali príčinnú súvislosť medzi rozhodnutiami stavebných úradov súvisiacich so susednou stavbou. V danom prípade je zrejma absencia príčinnej súvislosti medzi konaním správneho orgánu a vznikom škody, teda nie sú splnené zákonné predpoklady na úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody zo strany žalobcov a žalovaný konštatoval, že tento nárok je neopodstatnený.

4. Súd prvej inštancie rozhodol rozsudkom č. k. 4C/18/2012-373 dňa 4.9.2014 tak, že základ nároku žalobcov je daný s tým, že o trovách konania súd rozhodne v konečnom rozhodnutí. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací rozhodoval v dôsledku odvolania žalovaného rozsudkom č. k. 2Co/33/2015-420 zo dňa 19.1.2017 a medzitymným rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

5. Žalovaný proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach podal dovolanie a Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č. k. 4Cdo/194/2017-499 zo dňa 11.12.2017 rozsudok Krajského súdu v Košiciach a medzitymným rozsudok Okresného súdu Rožňava zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

6. Po zrušení uvedených rozsudkov Najvyšším súdom SR žalovaný naďalej trval na svojom stanovisku, že nie je daná príčinná súvislosť medzi protiprávnosťou a vzniknutou škodou, pretože žalobcovia sa dobrovoľne rozhodli stavbu nerealizovať. Žalobcovia naďalej tvrdili, že práce na svojej stavbe prerušili z dôvodov, ktoré uviedli v žalobe a postupovali by úplne inak keby predmetná čierna stavba neprípustne nezatemňovala ich riadne povolenú a realizovanú stavbu, teda v stavbe by pokračovali. Pokiaľ by za existujúcich okolností v stavbe pokračovali, investovali by do nej ďalšie finančné prostriedky, a ak by ju aj dokončili v dôsledku existencie susednej čiernej stavby by bola celkovo a zjavne neupotrebitelná na určený podnikateľský účel a dosahovanie zisku, výšku škody preukazovali znaleckým posudkom. Žalovaný teda nesúhlasil so žalobou, neuznal nárok žalobcov, pretože ak by žalobcovia mali penzión prevádzkovať, museli by ho v prvom rade dostavať a skolaudovať.

7. Súd prvej inštancie opätovne rozhodol medzitymným rozsudkom č. k. 4C/18/2012-656 zo dňa 20.11.2018 tak, že právny základ nároku žalobcov je daný s tým, že o trovách konania rozhodne v konečnom rozhodnutí. Aj proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný, zotrval na svojich predchádzajúcich argumentoch, tiež že nebola žalobcami spoľahlivo bez akýchkoľvek pochybností preukázaná skutočná výška škody, v danom prípade ušlého zisku a nebola naďalej preukázaná ani príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom, ktorým je nezákonné rozhodnutie a spôsobenou

škodou. Poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ale aj Českej republiky, že skutočnú škodu ani ušlý zisk nemožno priznať do budúcnosti ako ujmu, ktorá ešte len prípadne vznikne. Hypotetický ušlý zisk z prevádzky penziónu, ktorý doteraz nie je dostavaný, skolaudovaný a sprevádzkovaný nepredstavuje existenciu nároku na ušlý zisk. K tomuto odvolaniu sa vyjadrili žalobcovia, ktorí opätovne zotrvali na svojich argumentoch.

8. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd uznesením č. k. 2Co/121/2019-778 zo dňa 23.9.2020 zrušil medzitýmny rozsudok (v poradí druhý) súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Vytýkal súdu prvej inštancie, že odôvodnenie uvedeného rozsudku neobsahuje zásadné vysvetlenia a úvahy súdu, ktoré ho viedli k rozhodnutiu, že tieto úvahy ostali iba vo všeobecnej a teoretickej rovine, bez riadnej aplikácie na špecifiká daného sporu. Okrem iného uložil súdu prvej inštancie zaoberať sa a vyriešiť otázku pasívnej legitímácie sporovej strany, chýbalo aj konkrétne vysporiadanie sa súdu prvej inštancie s otázkou príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a tvrdenou škodou. Odvolaciemu súdu sa javilo odôvodnenie uvedeného rozhodnutia ako nezrozumiteľné odôvodnenie a nespĺňalo požiadavky v zmysle ust. § 220 ods. 1, 2 CSP.

9. Súd po zrušení medzitýmneho rozsudku (v poradí druhého) vo veci ďalej konal, pričom v ďalšom konaní žalobcovia zotrvali na svojej žalobe a zastávali názor, že v priebehu konania bolo spoľahlivo preukázané, že nimi označené nezákonné rozhodnutia boli príčinou, bez ktorej by škoda v ich majetkovej sfére nevznikla. Preukázali teda existenciu nezákonných rozhodnutí orgánov verejnej moci, t. j. rozhodnutia mesta Rožňava č. 5644/2009-09-Fa zo dňa 1.2.2010 a rozhodnutia Krajského stavebného úradu v Košiciach č. 2010/00494 zo dňa 23.4.2010. Tvrдили, že preukázali aj vznik škody vo forme ušlého zisku, ktorý na strane žalobcov nastal ako dôsledok zmarenia nimi plánovaného podnikateľského využitia stavby ako aj existenciu vzťahu príčinnej súvislosti medzi nezákonnými rozhodnutiami orgánov verejnej moci a vzniku škody, ktorý spočíva v tom, že nezákonné rozhodnutia od počiatku dodatočne legalizovali čiernu stavbu (2), ktorá svojim umiestnením znemožnila riadne využitie stavby žalobcov (1). Dôrazne apelovali na to, aby po zrušení medzitýmneho rozsudku a vrátení veci odvolacím súdom súdu prvej inštancie súd prvej inštancie už rozhodol o podanej žalobe kompletným meritórnym rozsudkom, teda okrem právneho základu aby posúdil aj jeho výšku a odvolávali sa na znalecký posudok č. 52 zo dňa 21.3.2018 vypracovaného spoločnosťou SK ACTIVE, s.r.o..

10. Žalovaný uviedol, že nezákonné rozhodnutie ani žiadne iné rozhodnutie predtým nezakázalo žalobcom uskutočniť ich stavebný zámer. Žalobcovia upustili od svojho podnikateľského zámeru svojvoľne, iba s ohľadom na to, že sa dozvedeli o zámere stavebníkov E. H. a C. E. stavať penzión v bezprostrednej blízkosti ich projektu. Poukázal na to, že žalobcovia ani nikdy netvrdili, že nestavajú kvôli nezákonnému rozhodnutiu, o ktoré opierajú svoj nárok a ušlý zisk je iba hypotetický a nereálny. Susedná stavba, ktorá bola predmetom dodatočného povoľovania nemohla byť prekážkou pre žalobcov, aby dostavali svoju vtedajšiu stavbu do takej podoby akú ju mali povolenú, teda absurdne požadujú ušlý zisk z prevádzkovania zamýšľanej stavby, ktorú mali právoplatne povolenú, avšak ju z vlastnej vôle nedokončili.

11. Do konania vstúpil intervenient na strane žalovaného subjekt Mesto Rožňava, ktorý má právny záujem na výsledku sporu, čo odvodzuje od prípadného regresného nároku žalovaného v zmysle § 22 zák. č. 514/2003 Z.z.. Na pojednávaní intervenient vzniesol aj námietku premlčania voči nárokom týkajúcim sa v období od 1.7.2006 do 31.1.2009 z dôvodu, že žalobca si svoj nárok uplatňuje ako nárok na náhradu škody, resp. ušlého zisku, ktorý sa v zmysle § 106 OZ premlčuje jednak v subjektívnych, jednak v objektívnych premlčacích lehotách, pričom došlo k podaniu návrhu na súd až 31.1.2012. Zároveň vzniesol námietku premlčania aj k nárokom predstavujúcim nárok od 13.1.2011 do 16.2.2015 z dôvodu, že žalobcovia tento nárok špecifikovali až v podaní zo dňa 26.3.2018.

12. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ust. § 3 ods. 1, 2, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a vzhľadom na vznesenú námietku premlčania s použitím ust. § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa zaoberal aj námietkou premlčania. Dospel k záveru, že nárok žalobcov premlčaný nie je. Poukázal na to, že Krajský súd v Košiciach vydal vo veci meritórný rozsudok č. k. 6S/13422/2010-51 dňa 2.10.2010, ktorým zrušil napadnuté rozhodnutie krajského stavebného úradu ako aj rozhodnutie Mesta Rožňava a vec vrátil krajskému stavebnému úradu na ďalšie konanie. Tento rozsudok sa stal právoplatným 12.1.2011 a vykonateľným 16.1.2011. To považuje súd prvej inštancie za začiatok premlčania, žalobcovia podali žalobu na súd 31.1.2012, teda

ju podali v zákonnej objektívnej a subjektívnej premlčacej lehote v zmysle § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

13. Na druhej strane súd prvej inštancie súhlasil s tvrdením intervenienta, že žalobcovia si nespĺnili danosti osobných predpokladov na uplatnenie nároku na náhradu škody v zmysle zák. č. 514/2003 Z.z. a nárok, ktorý sa datuje odo dňa 12.1.2012 si neuplatnili v rámci predbežného prerokovania a teda nespĺňajú ani osobitný predpoklad na rozhodnutie vo veci a to uplatnenie nároku, s čím súd súhlasil. Z dokazovania totiž vyplynulo, že žalobcovia podali návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody na Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR dňa 1.7.2011. Dňa 19.8.2011 bolo vo veci vydané rozhodnutie mesta Rožňava a to č. 1485/2011-04-Kp, ktorým bola opätovne dodatočne povolená stavba Penzión na Košickej ulici č. 1, Rožňava – prístavba, v dôsledku odvolania žalobcov proti tomuto rozhodnutiu rozhodoval Krajský stavebný úrad v Košiciach dňa 12.1.2012 tak, že rozhodnutie stavebného úradu zrušil. Následne poukazoval na čl. 8, § 149, § 151 ods. 1, 2 CSP, teda poukázal na povinnosť sporových strán preukazovať svoje tvrdenia.

14. Ako vyplýva už z vyššie uvedeného súd prvej inštancie vo veci rozhodol rozsudkom 4C/18/2012-874 zo dňa 12.10.2012 (teda rozsudkom, ktorý je preskúmaný v tomto odvolacom konaní) tak, že žalobu zamietol a priznal tak žalovanému ako aj intervenientovi na strane žalovaného proti žalobcom plnú náhradu trov konania.

15. Súd prvej inštancie žalobu žalobcov zamietol najmä z toho dôvodu, že zistil, že stavebníci E. H. a C. E. ešte v roku 2006 postavili bez stavebného povolenia svoju nepovolenú prístavbu do výšky 2,5 m. Prvýkrát títo stavebníci podali žiadosť o dodatočné stavebné povolenie 30.12.2008 bez potrebných dokladov a stavebný úrad vydal až dňa 25.8.2009 rozhodnutie o zastavení konania z dôvodu nepredloženia potrebných dokladov. Stavebné konanie bolo obnovené až v roku 2010, kedy 1.2.2010 stavebný úrad vydal dodatočné povolenie stavby. Žalobcovia svoj nárok opierajú o nezákonné rozhodnutie, ale táto stavba na susednom pozemku bez stavebného povolenia stála najmenej dva roky predtým. Nárok na ušlý zisk si pritom žalobcovia uplatňujú už od 1.7.2006. Žalobcovia teda nepreukázali, že od ukončenia svojej stavby neupustili v dôsledku už stojacej stavby stavebníkov H. a E., ale v dôsledku nezákonného rozhodnutia a nepreukázali príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a tvrdenou škodou. Súdu z dokazovania vyplynulo, že žalobcovia upustili od dostavby svojej stavby najmä kvôli konkurencii v podnikaní, čo však nemôže spôsobiť dôvodnosť nároku žalobcov voči žalovanému.

16. Následne súd prvej inštancie poukazoval na známu a ustálenú judikatúru najvyššieho súdu v súvislosti s inštitútom príčinnej súvislosti ako jedného zo základných predpokladov zodpovednosti za škodu. Dospel k záveru, že nárok na náhradu ušlého zisku bol uplatnený nesprávne a to z dôvodu, že nikdy neboli splnené predpoklady na jeho dosahovanie. Žalobcovia totiž neprevádzkovali penzión, ktorý by im generoval zisk, nemali dokonca ani postavenú stavbu, v ktorej by takýto penzión prevádzkovali. V prípade ušlého zisku musí ísť o ujmu, ktorá už nastala a nie o ujmu, ktorá by im mohla vzniknúť v budúcnosti. Nie je tiež daná príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím orgánov verejnej moci a domnelým ušlým ziskom, čo bolo popreté práve skutočnosťou, že žalobcovia odvádzajú svoj nárok na ušlý zisk od nezákonného rozhodnutia z roku 2010, avšak si ho uplatňujú už od roku 2006. Realizácia stavby žalobcov nebola zakázaná nezákonným rozhodnutím ale naopak, v konaní bolo preukázané, že žalobcovia dobrovoľne sami nestavali, lebo vyčkávali ako sa vyvinie susedná stavba. Zavinenie ušlého zisku, pokiaľ by aj sa stal, nemožno teda pripísať žalovanému. V konaní tiež nebola preukázaná skutočnosť, že by žalobcovia skutočne aj disponovali finančnými prostriedkami na stavbu penziónu. Podľa názoru súdu prvej inštancie rozhodnutie žalobcov nezačať stavbu bolo vyvolané najmä stratou atraktivity zamýšľaného podnikateľského zámeru, keďže aj susedná stavba mala byť penziónom a s ohľadom na výhodnejšiu polohu a väčšiu dispozíciu mala lepšie predpoklady na úspech v konkurenčnom boji. Z dokazovania súdu prvej inštancie jednoznačne vyplynulo, že rozhodnutie žalobcov nerealizovať ich podnikateľský plán sa zrodilo pred vydaním nezákonného rozhodnutia a bolo následkom počínania stavebníkov susedného penziónu p. H. a E., čo vyplýva zo samotnej výpovede žalobcov. Na základe týchto úvah mal súd prvej inštancie za to, že žalovaný vo veci náhrady škody, ktorá vznikla žalobcom výstavbou resp. dostavbou susedného penziónu, nie je pasívne legitimovaný, a teda súd žalobe nemohol vyhovieť.

17. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 2 CSP a úspešnému žalovanému ako aj úspešnému intervenientovi na jeho strane priznal proti neúspešným žalobcom plnú náhradu trov konania.

18. V zákonnej lehote žalobcovia podali proti rozsudku odvolanie z dôvodov uvedených v § 365 ods.1 písm. b/, f/ a h/ CSP. V úvode odôvodnenia odvolania zhrnul uplatňovaný nárok a opätovne poukázali, že nezákonne legalizovaná stavba stavebníkov H. a E. bola zdrojom trvalého rizika voči stavbe žalobcov, a to v zmysle ohrozenia majetku, bezpečnosti, zdravia a dokonca života osôb. Nezákonné rozhodnutia, ktorými bola táto stavba (2) legalizovaná predstavujú príčinu, pre ktorú žalobcovia nemohli svoju skôr a riadne realizovanú stavbu (1) využiť na uskutočnenie plánového podnikateľského zámeru, čo malo zákonite následok v podobe vzniknutej škody žalobcom vo forme ušlého zisku. Vyslovili počudovanie, že tak súd prvej inštancie a dokonca aj krajský súd nemal o opodstatnenosti uplatňovaného nároku v predchádzajúcich štádiách konania žiadne pochybnosti a deklaroval medzitymným rozsudkom opakovane jeho danosť, teraz však rozhodol opačne. Úsudok konajúceho súdu, že na strane žalobcov nedošlo ku vzniku škody, a že nimi požadovaný ušlý zisk nie je skutočný, ale len domnelý, považujú odvolatelia za výsledok nesprávneho právneho posúdenia ich nároku. Ušlý zisk predstavuje totiž ujmu spočívajúcu v tom, že u poškodeného nedošlo v dôsledku protiprávnosti, v tomto prípade nezákonného rozhodnutia k rozmnoženiu majetkových hodnôt, hoci sa na to s ohľadom na pravidelný normálny priebeh veci dalo očakávať. Pri posudzovaní nárokov na kompenzáciu ušlého zisku nemožno trvať na neprímerane vysokom stupni pravdepodobnosti jeho vzniku. Táto prax je z hľadiska účelu náhrady škody neudržateľná a preto by mala byť prekonaná. K takémuto výkladu sa prikláňa právna teória, ale aj prevládajúca doktrína a aplikačná činnosť súdov vyspelých európskych štátov, teda jednoznačne sa prikláňa k uvoľnenému ponímaniu pravdepodobnosti a akékoľvek približovanie sa k istote sa rázne odmieta s argumentom, že v takom prípade by sa už nejednalo o ušlý zisk, ale o skutočnú škodu. Zároveň považovali za podstatné uviesť, že ani rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, ktoré ušlý zisk vykladajú reštriktívne, t.j. formulujú požiadavku pravdepodobnosti bližšie sa k istote, nepredstavujú ustálenú rozhodovaciu prax v zmysle čl. 2 odsek 2 CSP. Preto požadovali, aby odvolací súd neprevzal závery napadnutého rozsudku, a vzhľadom na spornú judikatúru nie je tak ani viazaný urobiť. V súvislosti so závermi súdu prvej inštancie o absencii predpokladu vzťahu príčinnej súvislosti medzi nezákonnými rozhodnutiami pokladajú za výsledok nekritického osvojenia tvrdení samotného žalovaného bez ohľadu na argumentáciu žalobcov. Odvolatelia totiž nemajú žiadnu pochybnosť, že príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody, t.j. ušlého zisku je v predjednávanej veci daná, čo je výsledkom logických úvah a posúdenia. V dôsledku zrušených nezákonných rozhodnutí, ktorými orgány stavebného konania dodatočne legalizovali stavbu (2) je potrebné na túto stavbu nazerať ako by nimi bola povolená od počiatku svojho vzniku. Prijatý úsudok súdu prvej inštancie sa teda zjavne zakladá na nesprávnom pochopení základných časových účinkov rozhodnutí, legalizujúc túto stavbu ako aj rozsudku správneho súdu, ktorý judikoval ich nezákonnosť. Pri posudzovaní vzťahu príčinnej súvislosti sa zdôrazňuje význam vecnej súvislosti a nie časovej kauzality, pretože za relevantnú skutočnosť nemožno považovať moment vydania nezákonného rozhodnutia, ale je potrebné zaoberať sa otázkou pôsobenia jeho vecných účinkov. Žalobcovia odmietli záver súdu prvej inštancie, ktorý dezinterpretuje ich predmetné správanie ako rezignáciu na zamýšľaný podnikateľský zámer z dôvodu straty jeho atraktivity z obáv alebo obáv z konkurenčného neúspechu. Žalobcovia len v rámci prevencie prerušili práve na svojej stavbe až do vyriešenia situácie spôsobenej čiernou stavbou. Pokračovaním v realizácii stavby by vynakladaním investícií len svoju škodu zvyšovali. Závery súdu v tomto smere nemajú žiaden podklad vo vykonanom dokazovaní. K údajnému zanedbaníu prevenčnej povinnosti žalobcov žalobcovia poukázali na to, že konajúci súd sa pokúšal navodiť dojem, že o vznik majetkovej ujmy sa pričínili samotní odvolatelia, a to tým, že svoju stavbu neprispôbili pomerom vyvolaným vznikom čiernej stavby. Táto pasáž odôvodnenia rozsudku je doslovne prevzatá z podania žalovaného a žiadnym spôsobom nereflektuje na protiargumenty žalobcov. K údajnej absencii predbežného prerokovania uplatneného nároku žalobcovia uviedli, že v súlade s dikciou zákona č. 514/2003 Z.z. uplatnili si riadne a včas svoje nároky, pretože v neskoršom priebehu konania došlo len ku kvantitatívnemu rozšíreniu uplatneného nároku, a to podaním z 26.3.2018, kedy žalobcovia vymedzili koniec obdobia, za ktoré požadujú náhradu ušlého zisku dňom 16.2.2015, kedy bolo vydané druhé dodatočné stavebné povolenie čiernej stavby. Súd prvej inštancie teda bez akéhokoľvek vysvetlenia len prevzal tvrdenia právnej zástupkyne intervenienta, že od 12.1.2011 do 16.2.2015 predbežné prerokovanie nároku absentovalo. Predbežné prerokovanie uskutočnené na základe ich žiadosti z 1.7.2011 sa týkalo právneho základu nároku, ktorý zostal totožný, aj keď sa potom kvantitatívne navýšil a modifikoval. Konštatovanie, že si neuplatnili svoj nárok (rozšírený) je teda prejavom nesprávneho právneho posúdenia veci zo strany konajúceho súdu.

V závere odvolatelia namietali arbitrárnosť odôvodnenia napadnutého rozsudku, čím došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý proces. K výške škody odvolatelia pripomínajú fakt, že v tomto konaní bola popri právnom základe nároku relevantne preukázaná aj jeho výška, a to znaleckým posudkom, ktorý splňal všetky náležitosti súkromného znaleckého posudku podľa ust. § 209 CSP, tento dôkaz bol riadne vykonaný a nikdy nebol relevantne spochybnený. Správnosť vyčíslenia ušlého zisku žalovaný prvýkrát vzniesol až vo svojom vyjadrení, takmer tri roky po predložení znaleckého posudku a na podporu svojich výhrad nepredložil žalovaný žiaden dôkaz. Vzhľadom k uvedenému odvolatelia navrhli, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že zaviazže žalovaného zaplatiť žalobcom sumu 916.280 € titulom nároku na náhradu škody v podobe ušlého zisku spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci za obdobie od 1.7.2006 do 16.2.2015 spolu s príslušenstvom v podobe zákonného úroku z omeškania vo výške 8% ročne od 1.7.2016 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň si uplatnili nárok na náhradu všetkých trov konania v rozsahu 100%.

19. K odvolaniu sa písomne vyjadril žalovaný, ktorý vyslovil nesúhlas s tvrdeniami žalobcov prezentovaných v odvolaní, ktoré sú podľa neho zavádzajúce, zmätočné a fakticky nesprávne a odvolacie dôvody v posudzovanej veci vôbec nie sú dané. Rozsudok súdu prvej inštancie považuje na vecne správny a navrhol, aby ho odvolací súd potvrdil a uplatnil si proti žalobcom náhradu trov odvolacieho konania. V prvom rade uviedol, že žalobcovia si nemôžu uplatňovať ušlý zisk z titulu prevádzky neexistujúceho penziónu, od ktorého výstavby navyše upustili dobrovoľne, lebo stavba im zakázaná nebola. K argumentom žalobcov týkajúcich sa právnej praxe zaužívanej v Rakúskej republike žalovaný uviedol, že predstavujú iba ich subjektívny pohľad, ktorý navyše prezentujú tendenčne v ich prospech. Okrem tradičného využívania judikatúry Českej republiky, s ktorou Slovenskú republiku spája dlhoročná spoločná právna úprava, kultúra, história i doktrína, komparácia s právnymi poriadkami iných krajín nie je relevantná. Opätovne poukázal na uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo 195/2015, 4Cdo 319/2008, 1Cdo 76/2008 a 4MCdo 23/2008, taktiež 3Cdo 513/2014. Tieto názory riadne akceptovali a vecne na ne nadväzovali ďalšie uznesenia Najvyššieho súdu SR (napr. zo dňa 6.3.2017 sp.zn. 3Cdo 6/2017). V súvislosti s argumentáciou ohľadne príčinnej súvislosti žalovaný uviedol, že nezákonné rozhodnutie sa netýkalo stavby žalobcov, domnelá škoda v podobe ušlého zisku nastala pred škodovou udalosťou a argumentácia žalobcov účinkami do minulosti je nesprávna. Dôvodom nerealizovania projektu bolo teda rozhodnutie samotných žalobcov nepokračovať v realizácii projektu. Nech už bolo rozhodnutie žalobcov nestavať motivované akýmkoľvek dôvodom, práve tento dôvod má povahu sprostredkovanej príčiny nedokončenia stavby, a to bezprostredná príčina je rozhodnutie žalobcov. Za takýchto okolností nemožno konštatovať ani vecnú ani časovú príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom domnejšej škody. Podľa žalovaného odvolanie žalobcov je neopodstatnené aj v súvislosti s tým, že namietali údajnú existenciu ďalších príčin vzniku škody. Žalobcov zaťažuje bremeno tvrdenia, ale aj dôkazné bremeno, a ak sa domáhali ušlého zisku, mali v konaní preukázať, že disponovali prostriedkami na jeho dosahovanie, t.j. na dokončenie a prevádzkovanie penziónu. Čo sa týka časti odvolania žalobcov k údajnému zanedbaniu preventívnej povinnosti žalobcov, tak súd prvej inštancie sa v odôvodnení svojho rozhodnutia nevenuje porušeniu preventívnej povinnosti žalobcov, ani túto skutočnosť nekonštatuje. Ohľadne predbežného prerokovania uplatneného nároku a absencii jeho časti, žalovaný uvádza, že zákon č. 514/2003 Z.z. jednoznačne stanovuje, že pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný. Žalobcovia svoj nárok uplatnili za obdobie od 12.1.2011 do 16.2.2015, predbežne nežiadali prerokovať, a preto nie sú aktívne vecne legitimovaní na priznanie nároku na náhradu škody v tejto časti. Úvahy žalobcov o zachovaní identity nároku sú bez právneho významu, keďže rozsah uplatneného nároku bol skutočne zmenený. V súvislosti s vytýkanou arbitrárnosťou napádaného rozsudku tieto tvrdenia žalobcov sú taktiež len účelové. Podľa žalovaného je odôvodnenie rozsudku dostatočné, zrozumiteľné a ak sa súd stotožnil s vybranými tvrdeniami žalovaného a tieto čiastočne použil na podporu odôvodnenia rozsudku, nie je to možné považovať za doslovné preberanie argumentácii žalovaného a porušenie práva na spravodlivý proces.

20. K odvolaniu žalobcov sa vyjadril aj intervenient na strane žalovaného, ktorý považuje napadnuté rozhodnutie za vecne správne a v celom rozsahu ho navrhuje odvolacím súdom potvrdiť. Súd prvej inštancie pri svojom opätovnom rozhodovaní postupoval v zmysle pokynov uznesenia Krajského súdu v Košiciach 2Co/121/2019 zo dňa 23.9.2020, sú viazaný jeho právnym názorom ako súd nižšej inštancie. V ďalšom vyjadrení intervenient zotrval na svojej námietke premlčania tak ako ju v priebehu konania vzniesol. Zároveň spochybnil žalobcami uplatnený nárok na úroky z omeškania za obdobie, ktoré je v rozpore so zákonom. Zo samotnej žaloby je zrejmé, že k omeškaniu s celým nárokom na náhradu

škody sa nemohol dostať žiaden eventuálne zodpovedný subjekt už dňa 1.7.2006. Žalobcami uplatnené odvolacie dôvody teda nie sú dané.

21. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd podľa § 34 CSP prejednal odvolanie žalobcov ako podané včas a oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadiska uplatneného odvolacieho dôvodu a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 22.10.2022, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1, 3 CSP, § 378 ods. 1 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario.

22. Žalobcovia v odvolaní uplatnili odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/ CSP. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP je naplnený, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Ide o taký procesný postup súdu, ktorým sa strane sporu odnímajú tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. Vo všeobecnosti ide o taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. K odňatiu možnosti pred súdom konať dochádza tiež vtedy, keď súd nedostatočne odôvodní svoje rozhodnutie, t.j. že dôvody rozhodnutia nespĺňajú požiadavky kladené ustanovením § 220 ods. 2,3 CSP. Podstata odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP spočíva predovšetkým v nesprávnom postupe súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania. Dôsledkom toho, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané, či vyplynuli z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov. K naplneniu odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, a teda k právnym vadám rozhodnutia dochádza v prípadoch, ak súd na zistený skutkový stav neaplikoval právnu normu vôbec, alebo ak zvolil nesprávnu právnu normu, alebo ak aplikoval normu správnu, ale nesprávne ju interpretoval a nesprávne ju na zistený skutkový stav aplikoval.

23. V prejednávanej veci odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené. Rozsudku súdu prvej inštancie nemožno vytknúť, že by súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, alebo z prednesov účastníkov nevyplynuli a ani inak nevyšli za konania najavo alebo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor. Tiež nebolo zistené, že by na zistený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval nesprávne zákonné ustanovenie alebo použité zákonné ustanovenie nesprávne vyložil. Súd vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, náležite zistil skutkový stav a vykonané dôkazy hodnotil v súlade so zákonom a z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam na ktorých založil aj svoje rozhodnutie, zo zisteného stavu vyvodil aj správny právny záver. Podľa názoru odvolacieho súdu postupom súdu prvej inštancie v spore nedošlo k porušeniu práva žalovanej na spravodlivý proces a rozsudok súdu prvej inštancie spĺňa kritériá riadneho odôvodnenia podľa § 220 ods. 2 CSP.

24. Odvolacie námietky odvolateľov boli už predmetom dokazovania pred súdom prvej inštancie, ktorý sa s nimi vysporiadal pri rozhodovaní v danej veci. Ani ďalšie skutočnosti uvedené v odvolaní neumožňujú odvolaciemu súdu prijať iné závery a nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého výroku rozsudku, preto odvolací súd rozsudok napadnutý odvolaním ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

25. Odvolací súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie a na zdôraznenie jeho správnosti uvádza:

26. Je len potrebné opätovne zopakovať, že pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci sa vyžaduje kumulatívne splnenie všetkých predpokladov, ktorými sú existencia nezákonného rozhodnutia, existencia škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a škodou. Zodpovednosť štátu v zmysle zák. č 514/2003 Z.z. je koncipovaná na princípe objektívnej zodpovednosti a je daná vždy, ak je daná príčinná súvislosť medzi škodou a výkonom verejnej moci v dôsledku nezákonného rozhodnutia. Otázka príčinnej súvislosti nemôže byť riešená všeobecne, ale

iba v konkrétnych súvislostiach. V príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci musí byť majetková ujma spôsobená tým, že toto rozhodnutie zasiahlo do priebehu deja, vedúceho k určitému zisku, a nielen tvrdené zmarenie zamýšľaného finančného zámeru. Pre existenciu príčinnej súvislosti je nevyhnutné, že už z pôsobenia prvotnej príčiny možno vyvodzovať vecnú súvislosť so vznikom škodlivého následku.

27. V posudzovanom prípade bolo dokazovaním jednoznačne preukázané, že stavebníci stavby Penzión na Košickej ulici 1 Rožňava - prístavba E. H. a C. E. túto stavbu do konca roka 2006 postavili do výšky 2,5 m a to bez stavebného povolenia stavby a v stavbe pokračovali napriek prerušeniu, príp. zastaveniu konania, čo tvrdili už v žalobe samotní žalobcovia. Žalobcovia si pritom uplatňujú náhradu škody už za obdobie od 1.7.2006, pričom stavebníci stavby 2 požiadali o dodatočné stavebné povolenie až v decembri 2008 a až 1.2.2010 stavebný úrad vydal dodatočné stavebné povolenie (prvé nezákonné rozhodnutie stavebného úradu). Nepovolenú stavbu realizovali od roku 2006 stavebníci, práve táto stavba 2 podľa žalobcov im spôsobovala zatieňenie ich stavby 1, preto so svojou stavbou ďalej nepokračovali s úmyslom vyčkať, ako to dopadne so stavbou susednou (2). Nebolo to teda rozhodnutie orgánu verejnej moci, ktoré im nedovolilo pokračovať v realizácii a dokončení ich stavby, veď ešte predtým, dňa 2.9.2009 požiadali stavebný úrad o predĺženie termínu dokončenia svojej stavby, t.j. pred prvým rozhodnutím stavebného úradu týkajúceho sa stavby 2 -susednej, ktoré bolo nezákonné. Prvotnou príčinou, z ktorej možno vyvodzovať vecnú súvislosť so vznikom škodlivého následku teda nemohlo byť nezákonné rozhodnutie stavebného úradu, ale realizácia nepovolenej stavby stavebníkmi. Odvolací súd sa teda stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie uvedeným v odôvodnení rozsudku, že žalobcovia na základe svojho dobrovoľného rozhodnutia vo svojej stavbe nepokračovali a nenaplnili svoj podnikateľský zámer a teda jednoznačne chýba príčinná súvislosť medzi vznikom škody v podobe ušlého zisku a nezákonnými rozhodnutiami stavebného úradu, týkajúcimi sa susednej stavby. Je pritom právne irelevantné, že toto rozhodnutie žalobcovia urobili (podľa ich tvrdenia) v snahe predísť ešte väčšej škode, pretože to nemá vplyv na posúdenie príčinnej súvislosti.

28. Napriek tomu, že už absencia jedného z predpokladov úspešného uplatnenia nároku žalobcov spôsobuje, že ich žalobe nemôže byť vyhovievané, odvolací súd považuje za potrebné zaujať stanovisko aj k ostatným odvolacím námietkam. Uplatnená náhrada škody formou ušlého zisku bola tiež súdom prevej inštancie ako nedôvodná posúdená správne, či už samotný vznik škody, ale aj časť nároku, ktorá nebola pred podaním žaloby uplatnená žiadosťou o predbežné prejednanie nároku. Odvolací súd nemal dôvod v posudzovanom prípade sa odkloniť od známej judikatúry Najvyššieho súdu SR, ktoré rozhodnutia ušlý zisk vykladajú reštriktívne, t.j. formulujú požiadavku pravdepodobnosti blížiacej sa k istote. Za situácie, keď stavba žalobcov predstavujúca budúci penzión nebola z ich rozhodnutia ani dokončená, nemohla predstavovať reálne dosiahnuteľné okolnosti nasvedčujúce tomu, že k zamýšľanému zisku by skutočne aj došlo. Vzhľadom na zamietnutie žaloby, odvolací súd sa už námietkami žalobcov v odvolaní týkajúcimi sa výšky ušlého zisku nemal dôvod zaoberať.

29. K predbežnému prerokovaniu uplatneného nároku (jeho absencii v časti za obdobie od 12.1.2011 do 16.2.2015) odvolací súd dáva do pozornosti, že nárok je vopred potrebné predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného s príslušným orgánom a v zmysle § 16 ods. 4 cit. zák. na súde možno uplatniť nárok len v rozsahu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Nemožno súhlasiť s názorom žalobcov, že postačovalo, ak si žiadosťou o predbežné prerokovanie uplatnili základ nároku. Je tu predsa časové obdobie, ktoré sa líši od obdobia, ktoré si v žiadosti uplatnili (teda nejde len o výšku škody, ktorá by bola len modifikovaná – navýšená, napr. po ustálení znaleckým posudkom).

30. Čo sa týka obsahu vyjadrenia intervenienta k odvolaniu žalobcov v časti, kde trvá na námietke premlčania nároku žalobcov a nesprávnosti uplatnenia úrokov z omeškania, odvolací súd sa nemal vzhľadom na výsledok sporu týmito tvrdeniami sa zaoberať, napokon, intervenient bol v konaní úspešný.

31. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok ako aj súvisiaci výrok o trovách konania ako vecne správny potvrdil.

32. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1,2 CSP v spojení s § 225 ods. 1 CSP. Žalobcovia neboli so svojim odvolaním úspešní, preto má úspešný žalovaný ako aj intervenient vystupujúco na jeho strane nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

33. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods.2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).